

Analiza eksportu krajowych wyrobów aluminium

Analysis of Domestic Aluminum Product Export

NATALIA IWASZCZUK
AGATA WZOREK
BARTOSZ ŁAMASZ
KATARZYNA ŁYP-WROŃSKA
ŁUKASZ WZOREK *

DOI: <https://doi.org/10.17814/mechanik.2017.1.22>

Przeanalizowano krajowy rynek wyrobów aluminiowych i kierunki ich eksportu. Skupiono się również na tym, w jaki sposób kształtuje się wymiana półproduktów i produktów aluminiowych na linii Polska–reszta świata (głównie kraje UE), a także zidentyfikowano problemy, z którymi zmagają się obecnie ten sektor gospodarki.

SŁOWA KLUCZOWE: rynek aluminium, eksport aluminium, wymiana międzynarodowa, krajowe wyroby aluminiowe

The article analyzes the domestic market of aluminum products and directions of their exports. The focus was also on that, how to shape the exchange of semi-finished aluminum and aluminum products on the line Poland - the rest of the world (mainly EU countries) and identified the problems that currently faces this economic sector.

KEYWORDS: aluminum market, exports of aluminum, international exchange, domestic aluminum products

Aluminium to drugi najczęściej wykorzystywany metal po żelazie, który należy do grupy tzw. metali nieżelaznych. Jest także trzecim najczęściej występującym pierwiastkiem na świecie [1]. Aluminium jest zaliczane do surowców metalicznych obok m.in. miedzi, srebra, cynku, cyny, kadmu i ołowiu. Zarówno w gospodarce krajowej, jak i światowej co roku obserwowany jest wzrost jego zużycia. Obecnie w Polsce produkcja opiera się głównie na aluminium wtórnym, ponieważ w 2008 r. Huta Aluminium Konin zawiesiła swoją działalność.

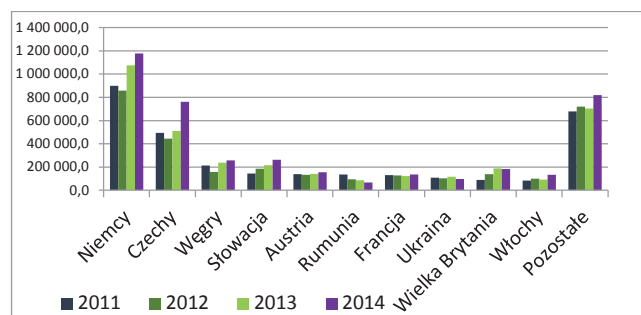
W roku 2014 suma sprzedaży krajowej i eksportu aluminium wyniosła 13,5 mld zł, stanowiąc przy tym ok. 0,8% polskiego PKB. Produkcja półproduktów (blach, walcówek, folii, aluminium wtórnego, profili) została wyceniona na 5,5 mld zł, a wyrobów gotowych – takich jak: konstrukcje aluminiowe, stolarka drzwiowa i okienna, grzejniki, felgi, budynki prefabrykowane – na 6,3 mld zł [2]. W przypadku wyrobów gotowych wielkość produkcji znacznie przewyższała ich konsumpcję. W związku z tym Polska w ostatnich latach stała się znaczącym eksporterem wyrobów aluminiowych.

Wartość i kierunki eksportu krajowych wyrobów aluminiowych

Zdecydowanie najważniejszym partnerem Polski w wymianie międzynarodowej półproduktów i produktów aluminiowych są Niemcy. Wartość eksportu aluminium do Niemiec w 2014 r. wyniosła 1,17 mld zł i wzrosła w porównaniu

z rokiem 2011 o 270 mln zł (rys. 1). Drugim pod względem wielkości odbiorcą wyrobów aluminiowych z Polski były Czechy – 760 mln zł. Pozostali liczący się w 2014 r. partnerzy to: Słowacja 260 mln zł, Węgry – 250 mln zł, Wielka Brytania – 180 mln zł, Austria – 150 mln zł, Francja – 137 mln zł, Włochy – 133 mln zł, Ukraina – 98 mln zł i Rumunia – 67 mln zł.

Na przestrzeni lat 2011–2014 można zaobserwować wzrost eksportu do większości znaczących odbiorców, jedynie w Rumunii sprzedaż aluminium spadła. Polska wchodzi ze sprzedażą wyrobów aluminiowych także na nowe rynki europejskie, np. w 2014 r. wartość eksportu do Belgii wyniosła 66 mln zł, Słowenii – 60 mln zł, na Litwę – 51 mln zł [3]. Przedstawione na rys. 1 dane wskazują na powolny, acz stabilny wzrost eksportu wyrobów aluminiowych, co świadczy o konkurencyjności polskich produktów.

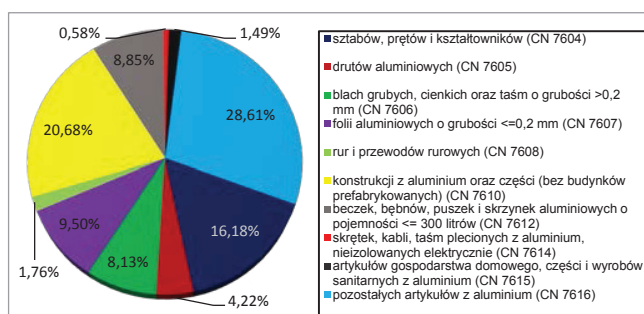
Rys. 1. Główne kierunki i wartość eksportu aluminium z Polski w latach 2011–2014 (opracowanie własne na podstawie [3])

Wśród wszystkich eksportowanych wyrobów największy udział miały konstrukcje z aluminium oraz części, które stanowiły ponad 20% całego eksportu, osiągając wartość 1 249 537 tys. zł (rys. 2). Na kolejnym miejscu uplasowały się sztaby, pręty i kształtowniki (16% eksportu o wartości 977 956,9 tys. zł). Znaczącymi grupami były także: blachy grube i cienkie, taśmy o grubości powyżej 0,2 mm oraz folie aluminiowe o grubości nieprzekraczającej 0,2 mm. Najmniej konkurencyjna jest Polska w eksporcie: skrętek, kabli i taśm plecionych z aluminium, niez izolowanych elektrycznie.

Podczas analizy danych zwraca uwagę dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku odpadów i złomu aluminium. Ten segment cieszy się coraz większym zainteresowaniem inwestorów z różnych części świata.

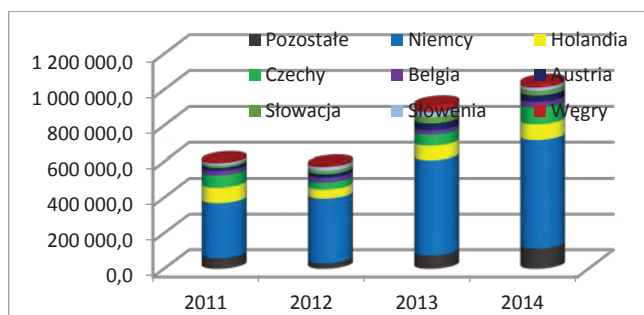
Obrót odpadami i złomem aluminium staje się także coraz bardziej popularny w Polsce, ponieważ jest to przede wszystkim tanie źródło do wytwarzania półproduktów i produktów aluminiowych, które może być wykorzystywane w procesie produkcyjnym wielokrotnie.

* Dr hab. inż. Natalia Iwaszczuk, mgr Agata Wzorek, mgr Bartosz Łamasz, dr inż. Katarzyna Łyp-Wrońska (klyp@agh.edu.pl), dr inż. Łukasz Wzorek (lukasz.wzorek@agh.edu.pl) – AGH Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Rys. 2. Udział wartościowy wyrobów z aluminium eksportowanych z Polski w 2014 r. (opracowanie własne na podstawie [3])

Poza produktami i półproduktami aluminiowymi w latach 2011–2014 Polska eksportowała również odpady i złom tego metalu. W tym okresie eksport utrzymywał się na stabilnym poziomie (rys. 3) i w roku 2014 wyniósł ok. 850 mln zł. Najważniejszym partnerem (podobnie jak w całej sprzedaży wyrobów aluminiowych) były Niemcy (520 mln zł w 2014 r.). Znaczącymi kontrahentami były także Austria – ok. 70 mln zł i Wielka Brytania – ok. 40 mln zł.

Rys. 3. Główne kierunki eksportu oraz wartości odpadów i złomu aluminium (CN 7602) eksportowanych do Polski w latach 2011–2014 (opracowanie własne na podstawie [3])

Bariery i perspektywy rozwoju

Na przestrzeni lat 2011–2014 eksport krajowych wyrobów aluminium wzrastał. Można się więc spodziewać dalszego jego wzrostu. Wskazuje na to zwiększającą się sprzedaż gotowych wyrobów aluminium do kluczowych partnerów, zwłaszcza Niemiec i Czech. Istotne jest także otwieranie się Polski na nowe rynki zbytu w takich krajach, jak: Belgia, Litwa czy Słowenia. W ostatnim czasie obserwowane jest także zjawisko wypierania miedzi przez aluminium, m.in. z aplikacji elektrycznych.

Potwierdzeniem przyszłego rozwoju badanej branży (w tym w Polsce) są również liczne prezentacje giełdowe, raporty i prognozy banków inwestycyjnych. Z drugiej strony warto zwrócić uwagę na niepokojące w ostatnich latach zjawisko wzrostu podaży aluminium z Chin, co może spowodować spadek krajowej sprzedaży oraz światowy spadek cen wyrobów z tego metalu.

Badania wtórnego rynku aluminium w Polsce wykazały również pewne problemy związane z tą gałęzią przemysłu. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: nadmierne rozproszenie po stronie dostawców surowca; dużą nieregularność dostaw; zauważalne różnicowanie jakości odzyskanego surowca, które skutkuje ograniczonymi możliwościami jego zastosowania. W konsekwencji firmy, które zdecydowały się na produkcję wyrobów z aluminium wtór-

nego, stają przed wieloma wyzwaniami. Jednym z nich jest niewątpliwie konieczność właściwego doboru technologii i rodzajów powstających wyrobów, co może się wiązać z bezpieczeństwem ich użytkowania.

Jeśli chodzi o szanse, to na pewno można ich upatrywać w coraz większym udziale recyklingu w produkcji metali na świecie. W przypadku aluminium wskaźnik ten wynosi już ok. 30%. Taka tendencja daje szansę na uniezależnienie się od krajów wschodnich [4]. Jednym z argumentów przemawiających za recyklingiem aluminium jest również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, co ma bardzo poważne znaczenie z perspektywy ekologicznej [5]. Jest to o tyle istotne, że w krajach, gdzie gospodarka opiera się na nowych technologiach, surowce te są niezbędne.

Przykładowo w Niemczech aluminium jest wykorzystywane przede wszystkim w przemyśle motoryzacyjnym, który od 2014 r. wychodzi z kryzysu, co przejawia się systematycznym wzrostem liczby rejestrowanych samochodów [6]. Właściwości aluminium pozwalają bowiem zaoferować klientowi samochód lżejszy a jednocześnie solidny, mocny i bezpieczny, o zmniejszonym zużyciu paliwa. Niemniej jednak branża aluminium wtórnego znajduje się ciągle w fazie rozwoju, czego efektem jest wzrost jego produkcji.

Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione czynniki, a także poprawiającą się koniunkturę gospodarczą i wzrost znaczenia tego metalu na świecie, można założyć, że krajowy eksport wyrobów aluminiowych zachowa w najbliższych latach tendencję do stabilnego wzrostu [7–10].

Podsumowanie

Rynek aluminium w Polsce z roku na rok nabiera większego znaczenia. Eksport wyrobów aluminiowych rozwija się w wielu kierunkach, choć na przestrzeni ostatnich lat najważniejszym odbiorcą pozostają Niemcy. Można zaobserwować stabilny wzrost sprzedaży poszczególnych grup produktów, z których 1/5 stanowią konstrukcje z aluminium oraz części. W istotny sposób wzrasta także eksport odpadów i złomu aluminium, mimo pewnych problemów w tej branży.

Biorąc pod uwagę trend ostatnich lat, jak również wzrost znaczenia surowca na świecie, można prognozować dalszy stabilny wzrost eksportu omawianych produktów. Tendencję tę widać w firmach z branży metali nieżelaznych, które wciąż się rozwijają i inwestują w badania i rozwój.

LITERATURA

- Lee Bray E. „Aluminium”. 2013 *Minerals Yearbook*. USGS Science for a changing world. Styczeń 2015.
- „Rynek aluminium w Polsce 2013/2014. Raport”. *Nowa Stal*.
- Roczniki statystyczne GUS, 2007–2014.
- Economic Chamber of Non-Ferrous Metal and Recycling”. *Znaczenie recyklingu złomów metali dla polskiej gospodarki*. IGMiN.
- Pikoń P., Pompa Ł. „Uciążliwość ekologiczna recyklingu opakowań aluminiowych”. *Archiwum Gospodarki Odpadami i Ochrony Środowiska*. 12, 1 (2010).
- „Alumeta”. Raport biura maklerskiego, 2015.
- Bukowicz A., Galos K., Guzik K., Kamyk J., Kot-Niewiadomska A., Lewicka E., Smakowski T., Szlugaj J. „*Bilans gospodarki surowcami mineralnymi Polski i Świata 2013*”. Warszawa: Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2015.
- „Aluminium”. *U.S. Geological Survey. Mineral Commodity Summaries*. Styczeń 2015.
- Brown T.J., Idoine N.E., Hobs S.F., Mills A.J., „European Minerals Statistic 2008-2012”. *British Geological Survey*. Keyworth, Nottingham, 2014.
- Michalski B. „*Rynek aluminium*”. Uniwersytet Wrocławski.